

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru Instituții și Autorități 700 Lei pe 1 an
 . . . . . Advocați . . . . . 500 Lei pe 1 an
 . . . . . Magistrati . . . . . 40 Lei pe 1 an
 Un număr simplu . . . . . 30 Lei
 Un număr dublu . . . . . 35 Lei
 Un număr vechi . . . . . 40 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53.
 Telefon 590. Administrația: Strada Iuliu Maniu 8 (Radio Reclame România S.A.) unde se primesc abonamente și orice cereri de adf. Telefon 630

Director fondator și redactor responsabil: **VASILE M. DIMITRIU** Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Colaboratori:

Alexandrescu Traian
Fost Prim-președinte de Tribunal
Avocat din București

Anca Justin Leontin
Judecător Trib. Cluj

Bulgăraș-Popov A. Gr.
Avocat Contencios CFR Cluj

Ceur Aslan Ernest
Consilier la Curtea de Apel Timișoara

Balașiu Paul
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Bartha Ignat
avocat din Cluj

Bolla Romul
Profesor la Universitatea din Cluj

Dimitriu Vasile
Profesor la Universitatea din București

Docan P. George
Președinte Tribunalul Buzeu

Filipescu Constantin
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Filipescu Ricard
Judecător tribunalul Cluj

Hațieganu Emil
Profesor la Universitatea din Cluj

Kis Maurișiu
Profesor universitar pensionar

Lazar Aurel
Fost ministru, Avocat Oradea-Mare

Marta Alexandru
Prim președintele Curții de Apel
Timișoara

Micșa Pompei
Prim președintele Curții de Apel Cluj

Munteanu Victor
Avocat din Sibiu

Negrea Camil
Profesor la Universitatea din Cluj

Onișor Victor
Profesor la Universitatea din Cluj

Pastia P. Vasile
Primprocuror la Tribunalul Brăila

Petrescu F. Vasile
Președinte de secție la Trib. Sighișoara

Popp Romulus
Prim președintele Curții de Apel
Brașov

Porușiu Petre
Profesor la Universitatea din Cluj

Praporgescu Ștefan
Consilier la Curtea de Apel Oradea-Mare

Radu Iorgu
Profesor la Universitatea din Cluj

Ștefcu Emilian
Judecător șef la ocolul Mercurea-
Sibiului

Ștăncescu Ștefan
Prim președintele Curții de Apel
Oradea Mare

Tolciu Ioachim
Avocat din Cluj

Tănăsescu Teodor
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Xantopol Constantin
Fost magistrat, Avocat din Cluj

CUPRINSUL

1. Ipoteca exe uțională prevăzută de art. 135 și 136 legea LX 1881. Caracterul ei juridic . . . . . de
2. Regulamentul examenului pentru Magistrați
3. Instrăinare de imobil, prin contract

Dem. Tișolanu
Magistrat

- de vindere cumpărare vișat. Jurisprud. Jud. Radna și Trib. Arad cu o notă de V. M. D.
4. Rezumate de jurisprudențe stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și Curtea de Casație
5. Informațiuni

BANCA CHRISSOVELONI

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

CAPITAL
ȘI REZERVE
LEI 350.000.000

SUCURSALA CLUJ
SEDIUL CENTRAL BUCUREȘTI

Sucursale: Constantinopol, New-York,
Brăila, Constanța, Galați, Sibiu. // Bănci
afiliate: Banca de Devize și Lombard, București,
Banca Ardeleană Casa de Economie Cluj, Chris-
soveloni & Co. Paris, Chrissoveloni & Co. Viena

TELEFON: 379, 62, 427, 980

CASA DE PĂSTRARE ȘI BANCA

DE CREDIT DIN
CLUJ SOC. AN.
CLUJ, PIAȚA UNIRII

Capitaluri
proprii Lei

77.000.000

7
SUCURSALE:
IN DEJ, DICIOȘAN-

MARTIN, ALBA-IULIA ȘI TÂRGU-MUREȘ

Efectuază
avantajos
orișice afa-
ceri bancare

Banca Generală a Țării Românești București,

Băila,
Brașov, Cluj,
Constanța, Craiova,
Galați, Giurgiu, Oradea
Mare, Ploești, Sântul
Gheorghe, Târgul
Măgure e

Societate Anonimă

Capital vărsat Lei 60.000.000 // Rezerve Lei 50.000.000
Adresa Telegrafică: „GENEROMANA“

BCU Cluj / Central Unirea

BANCA CENTRALĂ

Secția de
cereale - Secția
de colonțale - Fab-
rică de surogat de cafea
„Centrala” - Secția specială
pentru ciment - Secția de
Bancă și devize - Execută tot
felul de operațiuni bancare,
plăți pe toate piețele interne
și streine - Depunerile se
fructifică în condițiile cele
mai favorabile

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
SOCIETATE ANONIMĂ IN CLUJ
Strada Regina Maria Nr. 1-3

Capital: Lei 50.000.000

Fonduri: Lei 20.000.000

Legături directe cu America!

Banca Ardeleană și Cassa de Economii S. A. R.

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (Casa proprie)

Fondată
în anul
1894

Este cointereseată cu: Banca Chris-
soveloni, București și Banca Comer-
cială Ungară din Pesta, Budapesta.

Sucursale: Arad, Brașov, Oradea,
Sibiu, Târgu-Mureș, Turda.

Industria Sârmei S.A. Cluj

Fabrica: Câmpia-Turdei

Fabricăm: Sârmă laminată, Fier de beton, Scoabe,
Cue de tot felul, Sârmă arsă, arămiță, Sârmă
de oțel, Arcuri de mobile, Sârmă
ghimpată, zincată, Agrafe.

Telefan: 4-40, 3-47 — Adresa telegrafică: „Ferrum” Cluj

nile prevăzute în textele de legi ale dreptului comun sau în legi speciale, să garanteze — cel puțin în ultimul moment — solvabilitatea unui debitor ne-prevăzător, și să pună astfel, la adăpost situația patrimonială a creditorilor săi. Aceasta a fost rațiunea legiuitorului modern când a creiat și a prevăzut instituția ipotecei judiciare. Că aceasta a fost necesar, se poate vedea și din dreptul roman, care a instituit, prin așa numitul drept de gaj „*pignus praetorium*” la început iar mai târziu „*pignus ex causa iudicis captum*”; prin aceste posibilități, se conferea dreptul creditorului periclitat, ca în baza hotărârei judecătorești, să ceară garanție ipotecară asupra tuturor bunurilor debitorului său. De aci, și păstrând această caracteristică, instituția ipotecei judiciare a trecut și în dreptul pozitiv modern, bine înțeles cu subtilitățile pe cari le prezintă azi.

Prin urmare, când este vorba de ipoteca judiciară, aceasta nu garantează creațe stabilite în favoarea unei anumite categorii de persoane, ci se referă numai la asigurarea unei creanțe, la stabilirea unei garanții care derivă din chiar calitatea creației. Că această garanție este prevăzută de dreptul pozitiv, întru cât legea dă posibilitatea celui interesat, ca pe baza hotărârei judecătorești obținute, să ceară instituirea unei ipotece asupra lor debitorului, pentru garantarea creanței sale: această ipotecă astfel instituită, devine opozabilă tuturor, deci și terților persoane.

E drept că art. 2123 c. civ. fr. prevede existența ipotecei judiciare ca o instituție de drept pozitiv; privind însă dispozițiunile art. 2116 c. civ. fr. vedem că legiuitorul face o diviziune tripartită a acestor garanții ipotecare, caracterizând prin acest text, natura juridică a fiecăreia: ipoteca legală este aceea pe care o stabilește legea în mod special și enumerativ, care conform art. 2121 c. civ. fr. corespunzător art. 1753 c. civ. rom. sunt în număr de 3: 1. ipoteca minorului tutelat și a incapabilului; 2. ipoteca femeii măritate; 3. ipoteca Statului, a comunelor și stabilimentelor publice asupra bunurilor unei categorii de funcționari publici.

Ipoteca judecătorească prevăzută de art. 2123 c. civ. fr. este aceea care rezultă din hotărâri sau acte juridice; apoi ipoteca convențională, de care nu ne ocupăm.

E drept că doctrina și jurisprudența franceză, consideră ipoteca judiciară ca o i-

potecă legală; aceasta se datorește faptului că se poate institui de plin drept în favoarea creditorului, și numai prin simplul act al hotărârei judecătorești, asupra căreia instanțele de judecată nu mai pot face nici un act de imixtiune, fie de respingere — odată hotărârea condamnatorie definitivă —, fie de a-i mărgini efectele ei. Această caracterizare pe care doctrina și jurisprudența o fac, referitor la ipoteca judiciară, mai este determinată și de faptul că, această garanție grevează toate bunurile debitorului, prezente și viitoare, întocmai ca și ipoteca legală. Și dacă s'ar deosebi de aceasta din urmă, deosebirea nu s'ar referi de cât numai la faptul că grevarea acestor bunuri, nu poate depăși valoarea creanței garantate astfel.

Avându-se în vedere însă, că instituirea ipotecei judiciare nu poate avea loc, de cât numai în urma stabilirii pe cale judecătorească a creanței; și atâta timp cât — odată stabilită creanța și întinderea ei —, cu toate că toate bunurile debitorului sunt grevate, în caz de îndestularea creditorului însă, bunurile ce trec peste această necesitate, vor fi scoase de sub urmărire: o atare ipotecă deci nu poate fi considerată ca un drept real, de natură de a subroga drepturilor debitorului urmărit, drepturile creditorului ipotecar. Atâta timp cât hotărârea judecătorească constată și atribuie un drept de creanță, mai ales o creanță personală, prin însăși această hotărâre și prin deciziunea de urmărire și înțabulare a acestei ipotece execuționale, aceasta nu se poate transforma într'un drept real. Chiar dacă creditorul ipotecar, în cazul ipotecei judiciare, ar avea un drept asupra bunurilor debitorului său, un drept real chiar, acesta nu s'a născut, sau mai bine, nu a prins consistență juridică de cât în urma hotărârei judecătorești pe care o execută: înscrierea acestei execuțiuni în registrul funduar, nu-i folosește de cât că poate proceda la o mai eficace execuțiune și la asigurarea ei. Singurul criteriu care ar imprima ipotecei obținută pe această cale, caracterul unui drept real, ar fi înscrierea ei și determinarea rangului în raport cu alți creditori ipotecari. Redactorii codului civil francez au caracterizat ipoteca judiciară ca fiind un mijloc eficace de a se asigura executarea sentințelor. (Capit. Vol. II. pag. 229). Acest fapt rezultă cu mai multă evidență, întru cât numai hotărârile judecătorești, cari pronunță con-

damnarea, pot duce la instituirea acelei ipotece. Am admite acest punct de vedere, dacă nu am lua în considerație efectul hotărârei judecătorești, adusă într'un proces de atare natură. Atâta timp cât această hotărâre nu este opozabilă decât părților din proces și avânzilor lor cauză, creditorul ipotecar beneficiar al unei atare hotărâri, nu se va putea prevala de dânsa, față de terții cari, ar mai fi tratat cu debitorul. Prin faptul transcrierii în registrul public, al acestei ipotece — care de fapt nu e decât deciziunea prin care se admite efectuarea execuției — hotărârea devine opozabilă tuturor acelor cari, ulterior, își vor afirma pretențiile asupra aceluiași debitor. De altfel tot aceasta este și sensul textului art. 136 al legii LX. 1881, întru cât prin aceasta se specifică în mod precis că; în cazul când se ordonă execuție silită în baza unei creanțe, stabilită judecătorește, instanța de fond transmite un exemplar al cererii pentru efectuarea execuției, împreună cu încheerea prin care se admite această execuție, oficiului funduar, pentru ca aceasta — în baza încheerii instanței de fond — să procedeze la întăbularea dreptului de garanție. Că această garanție este ipotecară sau, pur și simplu, e dreptul creditorului urmăritor de execuție; cred că această părere din urmă e mai întemeiată, întru cât dreptul ipotecar în acest caz, nu se naște deplin drept, cu toate garanțiile de opozabilitate și rang prevăzute în cazul ipotecilor legale, ci numai în urma acestei întăbulări și cu, efect ex tunc. Atâta timp cât instanța de fond nu a fost sesizată prin cererea de efectuarea execuției silită, aceasta nu poate dispune din oficiu, sesizarea oficiului funduar, pentru ca aceasta, la rândul lui, să procedeze la înscrierea în cartea funduară a ipotecei execuționale; și aceasta se vede foarte bine din cuprinsul § 60 din regulamentul cărților funduare. Însăși legea execuțională, în tot cap. care face obiectul acestei chestiuni, a execuției asupra imobilelor, când e vorba să stabilească anume cari sunt drepturile de garanție ale creditorului urmăritor, vorbește despre întăbularea dreptului de ipotecă cu execuție silită; sunt deci două instituțiuni de drept în dependență una cu alta: dreptul de execuție în baza titlului juridic obținut — hotărârea judecătorească —; și întăbularea acestui drept, sub forma unei garanții ipotecare; aceasta numai pentru garantarea dreptului execuțional și opozabilita-

tea lui față de terți. Această operațiune precum și efectele pe cari le produce, o conferă legea execuțională numai în scopul, ca un atare creditor să și poată conserva dreptul și posibilitatea de urmărire și suită asupra întregului patrimoniu al debitorului urmărit, prin rangul pe care această garanție îl primește. (Vezi § 61 din reg. c. f.). Prin urmare ce rezultă de aici? Creditorul urmăritor, în baza creanței atribuită lui sau confirmată prin hotărârea judecătorească, trebuie s'o consolideze în scopul de a nu și vedea periclitată posibilitatea de a fi îndestulat din patrimoniul debitorului său, prin înstrăinările ulterioare pe cari acesta lear face în detrimentul său. Acest drept de consolidare nu e în strânsă și intimă legătură cu titlul său executor. El trebuie să prevadă în cererea de execuțiune pe care o înaintează instanței de fond, ca acest drept al său de creanță să fie întăbulat: iată prin urmare o operațiune juridică cu totul separată de actul execuțional, a cărei efectuare este lăsată la latitudinea lui s'o facă, fără ca instanța de fond, sesizată prin cererea de execuție, să fie obligată a proceda din oficiu la ordonarea acestei întăbulări.

Ar fi cazul § 220 din reg. c. f. care prevede că, dacă obiectul execuției silită îl formează un drept de proprietate, sau alt drept real, referitor la vre-un imobil, instanța va ordona întăbularea dreptului de proprietate sau al dreptului real respectiv, prin deciziunea de ordonarea execuțiunii, sesizând în acest scop și oficiul c. f. Aici însă nu e vorba de o creanță, ci de un drept real, care subsistă ca atare, fiind confirmat judecătorește. Însuși titlul — hotărârea judecătorească — îi conferă acest drept, susceptibil prin el însuși de a fi apărat în esența lui și care prin însuși acest titlu, e pus în indisponibilitate față de debitor. Prin întăbularea unui astfel de drept în c. f. se execută hotărârea judecătorească chiar. În acest caz, înstrăinarea acestui imobil asupra căruia s'a afirmat juridiceste dreptul de proprietate, sau un drept real care-l grevează în totul sau în parte, se poate anula sau poate fi anulabilă, după cum înstrăinarea anterior sau posterior întăbulării ipotecei execuționale. Operațiunea înscrierii în c. f. nu se referă decât la execuția acestui drept real, la afirmarea lui pe cale publică; în cazul unor simple creanțe constatate juridiceste, fără a avea însă caracterul juridic al unui drept real,

prejudiciul la care ar fi expus un creditor e mai puțin simțit și cu mai puține consecințe pentru că în baza hotărârei obținute, va putea urmări toate veniturile debitorului său, substanța patrimoniului acestuia fiind indiferentă. A se admite părerea că întabularea ipotecei odată cu execuțiunea silită, să fie considerată ca o ipotecă legală, ar însemna ca dintr'o simplă creanță personală, să se transforme prin simpla întabulare în registrul funduar, într'un adevărat drept real, fapt pe care nici legea execuțională nu-l prevede și nu rezultă nici din economia ei. Admit cu toate acestea că întabularea unei execuțiuni cu drept de ipotecă, să dobândească rangul, și să producă toate efectele juridice ale unei ipotece; nu înseamnă însă că trebuie s'o considerăm ca o ipotecă legală, de natură de a greva întreg patrimoniul debitorului urmărit, cu excluderea tuturor creditorilor posteriori: se va respecta, cu toate acestea, posibilitatea de îndestulare creanței creditorului urmăritor ipotecar, potrivit rangului dobândit prin întabularea execuțiunii. Vom admite și concursul acestora chiar. Va păstra însă natura ipotecei judiciare, la fel cu instituția ipotecei judiciare prevăzută în dreptul francez. Art. 2123 c. civ. și cu instituția comandamentului prevăzută în procedura civilă română, Art. 496 și următorii.

Voința judecătorului, exprimată prin hotărârea pe care o pronunță, nu poate suplini prescripțiunilor legii; cu alte cuvinte, această hotărâre nu poate — prin ea însăși — constitui însăși garanția ipotecară, ci trebuie să fie considerată numai ca titlul constitutiv al dreptului sau al obligațiunii, constatată juridicește, în baza căruia creditorul — prin inscripțiunea pe care o cere — își poate consolida creanța pe care o are în contra debitorului său.

Odată stabilit caracterul și natura juridică a ipotecei execuționale, vom vedea sfera de aplicabilitate a legii timbrului, atunci când se va cere inscripțiunea ei. Inscripțiunea care se cere de către creditorul urmăritor, atât a creanței cât și a ordonărei execuției, trebuie considerată ca un act juridic nou, separat de toate celelalte acte, prin cari tinde a și stabili doar existența creanței sale și întinderea ei; pe cât timp, prin întabularea creanței, care e un act complet individualizat, ca procedură și din punctul de vedere al efectelor de drept pe cari le produce, tinde la consolidarea acesteia. În acest caz deci, nu se va putea

face aplicațiunea Art. 22 §. 14 al legii timbrului; inscripțiunea trebuie considerată la fel cu aceia a ori cărei garanții imobiliare convenționale, — titlul în baza căruia se cere inscripțiunea, în procedura execuțională, fiind hotărârea judecătorească, — obținută pe cale de discuții contradictorii. Urmează deci ca în această situațiune, să se facă aplicațiunea Art. 4 al. II. al legii timbrului, text pe care îl vor aplica, atât instanțele de fond cari se vor pronunța asupra cererilor de inscripțiune, cât și oficiul de carte funduară care va proceda la facerea inscripțiunilor.

Den. Igoianu
Magistrat.

Regulament pentru examenul de magistrați și alegerea iocurilor în baza examenului

1. Examenul de capacitate Intocmirea comisiunilor

Cererile candidaților — Fixarea zilelor de examen

Art. 1. — Examenul de capacitate prescris de art. 83 din legea pentru unificarea organizării judecătorești se va ține în București la data ce se va stabili de Minister.

Ministerul de Justiție va fixa data deschiderii sesiunii examenului prin deciziune ministerială.

Această deciziune se va publica în Monitorul Oficial și în ziarele mai răspândite, cu cel puțin 2 luni înainte de data fixată pentru ținerea examenului.

Art. 2. — Comisiunea de examinare se va compune din:

a) Doi membri dela Inalta Curte de Casație, delegați pe timp de un an de Inalta Curte de Casație și Justiție.

b) Doi profesori dela facultatea de drept, desemnați de consiliul profesoral al facultății respective dintre profesorii titulari de drept civil, drept penal, procedurile lor sau de drept comercial, pentru un an de zile.

Pentru primul examen în comisiune vor intra câte un profesor desemnat de facultățile de drept din București și Cernăuți, iar pentru examenul următor se va delega de facultățile de drept din Cluj și Iași, urmându-se alternativ din an în an în acelaș mod:

c) Un delegat numit de ministerul de Justiție dintre profesorii de drept sau magistrații inamovibili.

Art. 3. — Îndată după publicarea deciziunii de fixarea examenului, Ministerul Justiției va desemna delegatul său și va încunoștiința pe primul președinte al Curții de casație să procedă la convocarea Curții pentru delegarea celor doi consilieri, precum și pe decanii facultăților de drept respective pentru ca aceștia din urmă să procedeze la convocarea consiliilor profesorale, în vederea delegării a doi profesori cari să facă parte din comisiunea de examen conform art II

Art. 4. — Dacă până în termen de 15 zile în

inle de examen, consiliile profesionale nu-și vor fi desemnat delegații lor, aceștia vor fi numiți de Minister, dintre profesorii arătați la art. II, alin. b) și în caz de lipsă, dela alle facultăți.

Numirea în comisiune a membrilor ei se vor face prin dăciune ministerială.

Art. 5. — Profesorul delegat de facultate care ar demisiona după trecerea termenului în care facultățile pot să și desemneze delegați în cursul examenului, sau va fi împiedicat să ia parte la lucrări sau nu s'ar prezenta fără justificare la două ședințe consecutive, va fi înlocuit de Ministerul de Justiție, în condițiunile dela art precedent și în urma raportului președintelui comisiei.

Dacă vreun membru al Curții de casație va fi împiedicat de a lua parte, el va fi înlocuit printr'un alt consilier numit de Ministerul Justiției.

Art. 6. — Ministerul Justiției va comunica fiecăruia dintre membrii comisiei de examen numele celorlalți membri, îndată după îndeplinirea dispozițiilor art. III și IV din acest regulament.

Art. 7. — Comisiunea examinatoare va fi prezidată de cel mai vechi în grad dintre cei doi membri desemnați de înalta Curte de casație. În caz de împiedicare va fi înlocuit de celălalt membru al Curții care face parte din comisiune.

Președintele comisiei ține corespondența cu Ministerul și cu membrii comisiei, pentru toate actele privitoare la examenul de capacitate.

Art. 8. — Ministerul Justiției va delega un funcționar din Minister care să facă oficiu de secretar al comisiei.

Art. 9. — Cererile de înscriere la examene se adresează Ministerului, direcțiunea personalului, în termen de 40 zile dela publicarea examenului în Monitorul Oficial, când publicațiunea s'a făcut cu două luni înainte de data fixată pentru deschiderea sesiunii de examen.

În caz că publicarea deciziei s'a făcut cu mai mult de două luni înainte de epoca fixată pentru șinerea examenului cererile de înscriere se vor primi până la 20 zile înainte de data deschiderii sesiunii de examen.

Nici o cerere de înscriere nu va fi primită după expirarea acestor termene.

Art. 10. — Candidatul în cererea de înscriere va arăta lămurit domiciliul, locul și data nașterii, titlul universitar ce posedă, funcțiunea, precum și un certificat medical care să constate starea sănătății sale.

Examenul de capacitate având de scop a constata dacă candidatul posedă, pe lângă cunoștințele teoretice, cunoștința practicii judecătorești dobândită prin facerea noviciatului ca ajutor de judecător, supleant sau substituit, nu se vor putea înscrie la examen decât aceia cari posedă aceste calități, conform art. 80 din legea de organizare judecătorească.

Art. 11. — În afară de magistrații în funcțiune prevazuți în art. 10 se vor putea înscrie la examenul de capacitate, pentru a fi numiți judecători sau procurori de tribunal și avocații cari vor dovedi cu acte că au exercitat efectiv profesiunea de avocat în timpul de trei ani prevazut de art. 97 din legea pentru organizarea judecătorească.

În asemenea caz candidatul va trebui să allure la cerere următoarele acte :

1. Actul de naștere.

2. Actul de satisfacerea legii recrutării.

3. Diploma de licențiat sau doctor în drept.

4. Certificatele din partea Curților de apel sau tribunalelor, din cari să rezulte stagiul efectiv de avocat și din partea baroului din care face parte.

5. Un certificat medical constatând starea sănătății.

Normele privitoare la înscrierea avocaților la examen sunt acele prevăzute de art. 10 pentru magistrați.

Supleantii, substituiții și ajutorii de judecători reușiți la examen pot completa stagiul cerut de art. 97 din legea de organizare judecătorească cu stagiul efectiv de avocat.

Avocații nu pot fi numiți în magistratură fără examen de magistrat decât în cazurile prevăzute de art. 102, 105 și 108 din legea pentru organizarea judecătorească.

Art. 12. — Președintele comisiei examinează actele candidaților, formează liste separate pentru fiecare categorie de candidați, ale căror acte sunt găsite în regulă și după îndeplinirea cerințelor art. 86 din lege, asupra moralității candidaților, încheie un proces-verbal în care vor fi cuprinși cei respinși dela examen cu avizul comisiei examinatoare, aducând apoi acest proces-verbal la cunoștința celor interesați.

Înainte de pronunțarea comisiei, președintele ei poate cere Ministerului informațiuni asupra activității și aptitudinii profesionale a fiecăruia dintre supleanți, substituiți și ajutoari de judecători, după notele și aprecierile șefilor ierarhici date conform art. 89 din lege.

Comisiunea nu va admite trecerea examenului aceluia cari se constată din acte și certificate că suferă de o boală care i-ar împiedica să-și exercite funcțiunea în mod normal, sau pe o boală contagioasă care ar putea fi primejdioasă pentru personalul judecătorec și justificabili.

Art. 13. — Președintele comisiei, după fixarea listelor cu cei admiși la examen, convoacă pe membrii comisiei examinatoare și împreună fixează ziua, ora și sălile unde se va ține examenul, afișând lista respectivă pe ușa cancelariei localului unde examenul se va ține.

2. **Tinerea examenelor, clasificarea candidaților**

Art. 14. — În ajunul zilei de examen membrii comisiei întocmesc chestionarul subiectelor de propus la probele scrise din materiile prescise la alin. II din art. 83 al legii pentru unificarea dispozițiilor din legea de organizare judecătorească.

Unul din subiecte va fi pur teoretic, iar celălalt va fi o chestiune de aplicațiune practică.

Comisiunea va încheia imediat un proces-verbal, semnat de toți membrii comisiei, care să constate subiectele alese.

Din aceste subiecte, în ziua de examen, se va trage la sorți în fața comisiei, de către unul din candidați, acele ce au a fi date ca teză la probele scrise.

Se va încheia un proces-verbal, semnat de toți membrii comisiei, care va arăta subiectele ieșite la sorți.

Candidații vor avea câte două ore de lucru pentru fiecare din aceste teze.

La proba scrisă candidații nu pot fi împărțiți în serii cu subiecte deosebite.

Art. 15. — Candidații vor fi introduși în sală, sălile de lucru, de nu vor încăpea toți într-o singură sală, de către comisiunea examinatoare care va controla identitatea candidaților și va priveghea ca ei să nu aibă asupra lor caiete, note ori alte cărți decât numai colecțiuni de legi neadnotate și să fie pregătiți cu cele necesare scrisului: cerneală, condeș, hârtie, sugătoare.

Ei vor fi așezați în bănci la distanțe așa încât să nu poată comunica între dânșii.

Numele candidaților cari au lipsit dela examenul înscris se va constata de comisiune printr'un proces-verbal.

Tezele vor fi scrise pe hârtie uniformă, care va purta ștampile Ministerului și semnătura președintelui comisiunii, sau prin delegație, constatată prin încheiere de proces verbal al unui alt membru al comisiunii.

Hârtia va fi împărțită de către comisiune candidaților, după ce vor fi introduși în săli și așezați în bănci.

Candidații vor lucra sub supravegherea membrilor comisiunii și vor scrie lucrarea numai pe jumătate de pagină, lăsând cealaltă jumătate liberă pentru notele și observațiunile ce membrii comisiunii vor avea de făcut.

Candidații cari vor căuta să comunice unii cu alții, cari vor fi prinși copiind sau cercând să copieze vor fi eliminați îndată din sală de către comisiune sau de membrul supraveghetor, care va încheia proces-verbal despre cele ce va constata.

Vor fi asemenea eliminați îndată candidații cari vor fi adus sau încercat să aducă în sală broșuri, rezumate, note sau orice alte cărți afară de colecțiuni de legi neadnotate.

Vor fi eliminați și cei cari vor ajuta sau încerca să ajute pe alți candidați, trecându-le lucrarea în original sau copie, sau prin orice fel de indicațiuni scrise sau verbale.

Art. 16. — După terminarea lucrării, sau la finele orelor destinate pentru fiecare teză, candidații vor scrie numele lor pe fiecare coală într'un colț, pe fiecare îl vor îndoi și lipi.

Tezele cari vor purta semnătura candidatului în alt loc decât în colțul îndoit și lipit, precum și cele ce vor purta semne cari ar putea indica persoana candidatului vor fi anulate, iar candidatul va fi considerat ca respins.

Comisiunea va constata aceasta printr'un proces-verbal.

Membrul supraveghetor va aduna tezele, le va pune într'un plic, pe care-l va sigila, spre a-l remite președintelui comisiunii.

Dacă vreunul dintre candidați termină lucrările înainte de orele destinate pentru dânsele, va remite tezele membrului supraveghetor și va părăsi îndată sala.

Candidatul care va părăsi sala fără să predea lucrarea scrisă va fi considerat ca respins.

Membrul supraveghetor va constata aceasta printr'un proces-verbal.

Art. 17. — Membrii comisiunii vor examina probele scrise în plenum comisiunii, vor face observațiunile lor, dacă se va găsi necesar chiar pe lucrări, și vor da notele ce cred că merită, semnând fiecare membru observațiunile sale și notele ce dă.

Notele vor fi date dela unul până la zece puncte, fără a fi fracționate, și scrise în litere.

Dacă membrii comisiunii nu sunt de acord asupra notei de dat tezei, cea teză va avea nota media a notelor ce i se vor fi dat de fi. care membru.

Art. 18. — După ce toate tezele vor fi fost examinate și notate, membrii comisiunii vor desface nu mele candidaților și îi vor clasifica după notele obținute, formând un tablou despre dânșii în ordinea clasificării cu nota medie obținută de fiecare.

Acest tablou va fi semnat de toți membrii comisiunii.

Art. 19. — Candidații cari nu vor fi obținut la probele scrise media de șase puncte, vor fi eliminați dela examenul oral.

Un proces-verbal semnat de toți membrii comisiunii va constata atât pe candidații admiși cât și pe cei eliminați dela examenul oral.

Art. 20. — După formarea și așezarea tablourilor de candidați reușiți la examenul scris și admiși la examenul oral membrii comisiunii vor fixa zilele, ora și sălile unde se vor ține examenele orale.

Președintele comisiunii va afișa o listă, în ordinea alfabetică, de numele candidaților cari vor fi examinați în zilele, orele și sălile ce se vor fi fixat pentru aceasta.

Art. 21. — Candidați vor fi examinați numai la probele orale, în ordinea alfabetică.

Cei cari nu se vor prezenta la ziua fixată pentru examen, vor putea fi admiși și a fi examinați în altă zi cu seriile următoare de candidați din aceeași categorie, dacă comisiunea va găsi în destul justificată cauza neprezentării la timp.

Examenul oral se va ține înaintea întregii comisiuni și va consista în colloqui (întrebări și răspunsuri) asupra materiilor scrise în art. II, art. 83 din lege.

Cercetarea comparată a legiuirilor civile, comerciale, penale și procedurile lor în vigoare pe întreg teritoriul Statului român se poate face în principiile lor generale.

Candidații neexaminați nu pot asista la examenul celorlalți.

După examenul fiecărei probe orale, fiecare membru al comisiunii va da candidatului nota ce crede că merită într'un catalog special al său.

La sfârșitul ședinței, adică după terminarea examinării seriei de candidați din fiecare zi, membrii comisiunii se vor întruni în plenum, vor discuta și vor fixa nota fiecărui candidat, încheind un proces-verbal în care vor trece numele și pronumele candidaților examinați în aceeași zi și media notelor obținute de fiecare.

Procesul-verbal va fi semnat de toți membrii comisiunii.

Art. 22. — Despre rezultatul final și total al examenului, atât la probele scrise cât și cele orale, se va forma un tablou după ordinea mediilor generale obținute de candidați.

În tablou se va trece într'o rubrică media, data probelor scrise, într'o altă rubrică media dela probele orale și în a treia rubrică media generală. Tabloul va fi semnat de toți membrii comisiunii.

Numai candidați cari vor obține cel puțin media 6, prin adunarea notelor între probele scrise și orale, vor fi declarați reușiți.

Art. 23. — Înfâmpinările candidaților la violarea dispozițiilor legii sau regulamentului se vor adresa comisiunii respective care va cerceta cazul și va încheia un proces-verbal de admitere sau respingerea lor, făcând și rectificările necesare, în cazul când vor fi întemeiate.

Aceste înfâmpinări și procese-verbale vor fi înaintate Ministrului de Justiție odată cu actele de constatarea rezultatului examenului, consiliul superior al magistraturii se pronunță în ultima instanță, conform art. 24.

3. Validarea examenului, exercitarea dreptului de alegerea, numirea și înaintarea celor reușiți

Art. 24. — Rezultatul examenului de capacitate se comunică Ministrului de Justiție, car îl va transmite Consiliului superior al magistraturii.

Acesta după ce va constata legalitatea examenului, îl va valida și în ordinea importanței mediilor va întocmi un tablou general de clasificare după care în mod obligatoriu Ministerul va face numirile.

Lucrările examenului ce se vor constata de consiliu că s'au făcut cu violarea dispozițiilor legii și regulamentului pentru examenul de capacitate se vor înainta Ministrului de Justiție, care va hotărî anularea și data la care se va ține noul examen.

Art. 25. — Îndata după validarea examenului Ministerul de Justiție va publica în Monitorul Oficial tabloul cu clasificarea candidaților împreună cu procesul-verbal al Consiliului superior al magistraturii pentru validarea examenului.

Ministerul va publica în același timp și lista locurilor vacante de judecători și procurori.

Candidații reușiți la examen, având stagiul de a fi numiți judecători sau procurori, au dreptul, în ordinea clasificării, să-și aleagă locurile în termen de 15 zile libere dela publicarea locurilor în Monitorul Oficial.

Supleanții, substituții și ajutorii de judecători reușiți la examen nu vor putea exercita dreptul de alegere decât după îndeplinirea stagiului de a fi înaintați.

În acest caz alegerea se face asupra locurilor vacante ce vor exista în momentul alegerii.

Locurile vacante se vor publica permanent în Monitorul Oficial, din 15 în 15 zile.

Art. 26. — Pentru exercitarea dreptului de alegere, fiecare candidat e obligat să adreseze Ministrului o cerere, în care va indica, în ordinea de preferință, mai multe din locurile vacante ce vrea să ocupe.

În cazul când toate locurile indicate de candidat vor fi ocupate de cei cu medii superioare, se va cere candidatului o nouă alegere asupra locurilor ce se vor comunica ca rămase disponibile.

Dacă obținerea nu s'a făcut în termen de 15 zile, indicat de citatul art. 88 din legea pentru organizarea judecătorească, numirea se va face în locul ce se va stabili, cu avizul Consiliului superior al magistraturii, conform art. 61 din legea de organizare judecătorească.

Art. 27. — După primirea cererilor și fixarea de către Minister a locurilor conform noimelor din precedentul articol, toate cererile vor fi înaintate Consiliului superior al magistraturii, care își va da

avizul în conformitate cu art. 61 din legea pentru organizarea judecătorească.

Art. 28. — Dreptul de alegere a locurilor vacante, de către cei reușiți la examen, nu prejudiciază dreptul magistraților inamovibili mai vechi de a solicita într'unul din locurile vacante din tabloul publicat în Monitorul Oficial, dacă Consiliul superior al magistraturii va da avizul favorabil cererii.

Art. 29. — Supleanții, substituții și ajutorii de judecători reușiți la examen, cari n'au stagiul prevăzut de art. 97 din legea organizării judecătorești spre a fi înaintați judecători sau procurori, au dreptul să solicite trecerea în posturile de supleanți, substituți sau ajutori de judecători vacante, iar Ministerul le va da preferință față de candidații fără examen cari au solicitat același loc.

Art. 30. — Dispozițiunile din regulamentul de față intră în vigoare la 1 Septembrie 1928.

Ministrul justiției, *Stelian Popescu*

(Mon. Of. Nr. 186 din 23 Aug. 1928).

JURISPRUDENȚĂ

Judecătoria rurală Radna

Sent. NC. 2901—1927.

Instrăinare de imobil. Contract de vîndere cumpărare. Incapacitate neconstatăta juridicește conf. art. 28 și 33 din lege XX/1877. Slăbirea uzului rațiunii ca motiv a invalidării contractului, chestie de fapt lasată la aprecierea instanței art. 270 pr. c.

S e n t i n t a.

Judecătoria respinge acțiunea reclamentului și îl obligă că în termen de 15 zile sub urmările execuției să plătească pârâșilor drept cheltueli de judecată 5858 (Cincinșoptsutecincizeci și opt) Lei.

M o t i v a r e.

Reclamentul a chemat în judecată pe pârâși pentru invalidarea contractului de cumpărare-vînzare intervenit între decedatul, lui tată Joan Serb și între pârâși în Lipova la 16. Octombrie 1925, asupra imobilelor cuprinse în foaia cărții fund. No. 34, sub Nr. top. 108—109 și 1352—1354/b, afirmând în acțiunea sa că tata lui — adecă vînzătorul — în timpul redactării contractului — atacat fiind de o paraliză a creierului și laturii slîngi a corpului său — era lipsit de uzul rațiunii și astfel nu a fost capabil nici de săvîrșirea celor mai simple acte juridice, decum să fi fost capabil să încheie contractul atacat. Incapabilitatea lui Joan Serb de a dispune reese și din faptul că a vîndut imobile amintite cu 1000 Lei, când ele valorau atunci cel puțin 50.000 Lei. Deci susține reclamentul — acest contract este nul și neavenit și ca urmarea acesteia în privința imobilelor amintite trebuie restabilită starea anterioară din cartea funduară, — iar pe pârâși obligați la suportarea cheltuelor de judecată.

Pârâși cerînd respingerea acțiunii cu cheltueli de judecată, au recunoscut încheierea contractului amintit, prețul de cumpărare în suma de 1000 Lei, calitatea de moștenitor a reclamentului însă au negat, că Joan Serb la încheierea contractului ar fi fost bolnav la cap și au afirmat, că a fost cu mîntea sănătoasă. Au excepționat prețul imobilelor din timpul redactării contractului afirmat de reclament și din timpul înaintării acțiunii arătat în acțiune.

În baza recunoaşterii părţilor şi a contractului necontestat din dosarul No. 3183/1925. c. f. anexat la dosarul acestui proces Judecătoria a constatat următoarea stare faptică nediscuţată:

Imobilele cuprinse în foaia cărţii fund. Nr. 34. a comunei Conop (Jud. Arad) sub Nr. top. 108—109 şi 1352—1354/b. au format proprietatea lui Ion Serb, care cu contractul încheiat în Lipova la 6. Octombrie 1925. a vândut aceste imobile părţilor pentru preţul de 1000 Lei, care sumă s'a şi achitat de părşii numitului vânzător.

Joan Serb la 6. Aprilie 1926. a decedat, şi reclamantul este unul dintre descendenţi decedatului.

În urma *oculaţiei* la faţa locului Judecătoria a mai constatat şi aceea, — ce de altcun nici părşile litigante nu au discutat, — că imobilele amintite mai sus formează pe teren un singur corp, care este un intravilan aflător în comuna Conop sub No. de casă 131. însă fără supraedificii. Aceasta este explicaţia faptului, că martori audiaşi în proces în depunerile lor vorbesc în locul imobilelor de grădină.

S'a discutat în fond între părşile litigante chestiunea:

1. că Joan Serb în timpul redactării contractului a suferi de boală mintală sau ba, şi dacă da, în urma acestei boale în sensul juridic a fost *incapace* de a dispune asupra imobilelor adecă grădinei din chestiune sau ba?

2. şi că cât a fost valoarea reală a imobilelor din timpul redactării contractului (6 Oct. 1925) şi din timpul înaintării acţiunii (2 August 1927)?

Ad. 1. Reclamantul a recunoscut că Joan Serb nu a fost pus sub curatelă, — astfel în urma art. 28. şi 35. a Legei XX. din anul 1877. Joan Serb decă de fapt a şi suferit de boală mintală în intervalele lucide a fost *capace* a dispune cu efect de drept asupra averii sale.

Deci conform art. 269. din P. c. reclamantul a fost partea probantă în privinţa chestiunilor din discuţie.

Reclamantul a şi luat asupra sa probaţiunea însă fără să arate în acţiunea sa în amănunt faptele lui Joan Serb sau împrejurările din care s-ar fi putut constata o atare stare spirituală a numitului, care ar fi exclus cugetarea lui sănătoasă şi discernământul lui spiritual, adecă din care s-ar fi putut deduce raţional o atare stare spirituală tulburată, ci s-a mărginit numai să afirme, că Joan Serb fiind atacat de *paraliză* a fost *alterat la minte* şi a vândut imobilele cu 1000 Lei, când acelea valorau atunci 50.000 Lei; iar pentru dovedirea acestora s'a provocat la mai mulţi martori. — Însă constatarea, că Joan Serb a fost *alterat la minte sau ba*, nu este problema martorilor, deoarece aceştia depun numai asupra faptelor, împrejurărilor, în urma cărora apoi Judecătoria stabileşte existenţa sau neexistenţa boalei mintale. Iar din faptul, că Joan Serb ar fi vândut foarte *lezne* imobilele, încă nu reiese, că vânzătorul ar fi fost *alterat la minte*, deoarece fiind proprietar, a putut stabili preţul de cumpărare după placul lui ba chiar să instrăineze imobilele şi gratuit.

Judecătoria totuşi — pentru clarificarea stării faptice — a audiat martorii reclamantului şi fiindcă şi părşii în apărarea lor s'au provocat la martori, a audiat şi martorii lor.

Înainte de toate Judecătoria în baza depunerilor martorului Dr. Nemény Andrei medic a constatat în fapt: că decedatul Joan Serb în anul 1923. a fost atacat de emoragie cerebrală (apoplexie sanguină) şi pentru aceasta boală a stat în acel an 6 luni sub tratamentul martorului.

Iar în baza depunerii martorului dr. Perlausz medic a constatat,

că Joan Serb după data contractului atacat cu 3 zile, adecă la 4. Octombrie 1926. a fost examinat de acest martor, care a constatat, că Joan Serb în urma atacului apoplexiei cu aceia ocaziunea a suferit de *turburare mintală paraltică*.

Deci în urma acestora fapte fiindcă părşile litigante nici nu au afirmat, că Joan Serb în restimp, adecă sub durata timpului dela 1925. până la redactarea s-ar fi vindicat de tot şi că apoi ar fi fost atacat din nou de acea boală, — este dovedit şi aceea, că Joan Serb în timpul redactării contractului de fapt a suferit de *turburare mintală paraltică*.

Art. 28. pot. 6. din Legea despre tutelă dispune punerea sub curatelă a majorului, care suferă de *turburare (slăbiciune) mintală*, numai în cazul când el însuş nu este capabil să-şi administreze averea sa.

Astfel slăbiciunea mintală nu exclude în general şi în orice caz capacitatea de a contracta.

Deci a rămas de a şti în speţă, dacă în timpul încheierii contractului *turburarea mintală* lui Ion Serb în ce grad se găsea adecă i a lipsit sau ba voinţa liberă, în consecinţă capacitatea de acţiune?

În privinţa acestei chestiuni Judecătoria a luat declaraţia: medicilor amintiţi dintre cari medicul Dr. Nemény András nu a putut depune în chestie deoarece acest martor în afară de celea 6 luni din 1923, nu a mai curat pe bolnav şi după aceasta l'a văzut numai odată, — însă când nu a ştiut, — şi astfel nici nu a putut spune că în timpul încheierii contractului bolnavul în ce stare *spirituală* a fost,

iar medicul dr. Iosif Perlausz a depus aceea, că bolnavul nu a fost capabil a dispune în chestiunile mai complicate asupra persoanei şi averii sale, deoarece la întrebările simple puse de martor cu ocaziunea examinării a răspuns corect, iar la întrebările mai complicate a răspuns prost neînţelegând întrebările, deoarece memoria era slăbită. Însă după părerea acestui martor nu a fost exclus, că bolnavul nu s-ar fi putut înţelege cu cumpărătorii asupra faptului de cumpărare, şi a preţului de cumpărare, şi nu a fost exclus *nici acelar* că la redactarea contractului, nu s-ar fi putut reaminti la unele fapte ale înţelegerii premergătoare, ca faptul vânzării, preţul cumpărării, ci a fost absolut exclus că bolnavul în timpul redactării, contractului s-ar fi putut reaminti asupra tuturor condiţiunilor *convocaţiunii* anterioare, — deoarece memoria lui era atât de slabă şi dacă avut intervale lucide, a celea erau atât de scurte, întrucât a fost imposibil, că după un interval de 1 oră s-ar fi putut ştie despre toate, ce a vorbit anterior.

Depunerea acestui martor din urmă însă nu a fost de ajuns de a constata cu *rezignare* lipsa voinţei libere adecă incapacitatea de acţiunea a bolnavului,

deoarece acest martor pe o parte a susţinut că bolnavul a putut fi în stare de a se înţelege cu cumpărătorii în privinţa faptului de vânzare şi a preţului

de cumpărare, iar de altă parte nu a declarat hotărât că bolnavul a avut sau ba intervale lucide ci nu mai ca ipoteză a susținut că dacă un bolnav, — cum a fost Joan Sîrb are intervale lucide, acele sunt foarte scurte.

Între acestea împrejurări a trebuit a examina judecătorește *că cum și între ce împrejurări s-a încheiat contractul atacat, și apoi a examina faptele și împrejurările din viața bolnavului premergătoare după încheierii contractului:*

I. În privința încheierii contractului:

În baza depunerilor martorilor Gale Josif, Serb Petru, Olariu Nicolae, Demian Gheorghe, dr. Julian Givulescu, Vasile Berariu, Soimosan Vasile, Balan Vasilie, Stoian Silvia, Cozma Joan, Gale Vasilie, Cozma Maria, soția lui Niculescu Vasilie, Maria Andras, Nicolescu Vasilie și Petru Crașovan însăși interesaji în cauză, s'a constatat următoarea stare de fapt:

Martorul Gale Josif în toamna anului 1924, sau 1925, voind a cumpăra o grădina de la Joan Sîrb, s'a interesat la dânsul de imobilele din litigiu, la ce Joan Sîrb i-a răspuns că imobilele de fapt le-a scos la vânzare, însă le vinde numai pârâtului Olari Vasilie. După aceasta într-o zi de Duminică a Lunei Octomvrie 1925, Joan Sîrb a imbiat spre cumpărarea pe martorul Serb Petru, care a fost fratele lui — cu imobilele din litigiu cerând drept preț de cumpărare 400 Lei, și când Sîrb Petru i a zis, că înainte de a vinde imobilele să întrebe pe soția și copiii lui, Joan Sîrb a răspuns că nu i pasă de soția și de copiii. Martori Olariu Nicolae, și Demian Gheorghe au fost de fața tot pe acea vreme în casa lui Joan Sîrb, când pârâtul I. a întrebat pe Joan Sîrb că i vinde imobilele sau ba la ce dânsul i a răspuns că le vinde și la întrebarea să cu cât le vinde a declarat că 1000 Lei. Martori văzând aceasta au zis lui Joan Sîrb; că mai înainte să vorbească cu soția sa, însă dânsul a răspuns, că soția nu i poruncește. După această apoi s'a încheiat verbal între Joan Sîrb și între pârâtul I, târgul asupra imobilelor din litigiu. Încheindusă târgul Joan Sîrb și pârâtii în ziua de 16. Octomvrie 1925. au călătorit din Conop la Redna și acolo întâlninduse pe coridorul Jud. cătorici cu martorul Vasile Berari, Joan Sîrb a rugat pe acest martor, că să meargă cu ei ca martor la adv. dr. Julian Givulescu din Lipova pentru facerea unui contract spunând că a vândut imobilele lui din Conop pârâților pentru suma de 1000 Lei. Martorul s'a și dus cu părțile litigante la avocatul dr. I Givulescu, care la cererea pârâților a și redactat contractul atacat în acest proces. Înainte de redactare însă avocatul a întrebat pe Joan Sîrb, că e adevărat, că a vândut imobilele lui la pârâtii, la ce dânsul a dat răspuns afirmativ. Apoi avocatul văzând prețul de cumpărare de 1000 Lei a bănuit, că părțile ascund prețul adevărat și din acest motiv a întrebat pe părțile de mai multe ori că de fapt cât este prețul de cumpărare, la ce atât pârâtii cât și Joan Sîrb a declarat, că acela de fapt este 1000 Lei. După ce între apoi părțile odecă pârâtii și Joan Sîrb au semnat contractul. După ce părțile au eșit din biroul advocației, martorul Vasile Berari a întrebat pe Joan Sîrb, că cum a putut vinde imobilele numai cu 1000 Lei, la ce dânsul i a motivat vânzare cu acea, că e slab și bătrân, nu le mai

poate lucra, gard nu au, din care cauză are multe neplăceri cu vecini, — și a mai motivat-o și cu aceea, că le-a vândut pârâților din binefacere cu un preț redus, deoarece în timpul războiului a cumpărat casă părinților pârâților în urma căreia aceștia din urmă locuiesc pe izlazul comunal. Tot în ziua aceea în La pova într-o crijmă, pârâtii din prețul de cumpărare au plătit lui Joan Sîrb 300 Lei, spunând că restul de 200 Lei îl vor achita acasă și cu aceea ocaziune Joan Sîrb a recunoscut că din prețul de cumpărare a primit deja anterior 500 Lei. Tot în ziua aceea martorul Soimosan Vasilie a auzit în Redna când Joan Sîrb proveștea că a vândut imobilele pârâților, iar martorului Balan Vasilie s'a plâns Joan Sîrb, că alți îl consideră de prost, însă el nu este prost, știe ce face și a vândut imobilele pârâților mai puțin din cauză, că a cumpărat casa pârâților. După ce s'a reintors după încheierea contractului la Conop înaintea martorilor Chelmagal Vasilie, Gale Vasilie, Stoian Silvia și Cozma Joan a expus în amănunt motivele, cari l au determinat la vânzare spunând și aceea că i pare bine că s'a scăpat odată de celea imobile. Înaintea martorilor Crașovan Maria și soția lui Niculescu Vasilie a recunoscut imediat după vânzare, că a vândut imobilele pârâților și numai în privința prețului de vânzare a fost în confuzie, deoarece primă oară a zis că prețul a fost 1000 Lei, apoi mai târziu a zis că a fost 100.000 Lei, și martorei Maria Andras a proveștit în amănunt că cum a mers cu pârâtii în Lipova pentru facerea contractului și cum s'a reintors de acolo. Când după vânzare pe neșleptate Joan Sîrb a călătorit la soția sa la Pauliș, soția lui în prezența martorului Petru Crașovan l a întrebat, că de unde a avut bani pentru călătorii, dânsul i a răspuns, că a vândut imobilele (grădina) cu 1000 Lei. Martorul Nicolescu Vasilie când auzit despre vânzarea, a călătorit numai decât la Pauliș la Joan Sîrb, că dacă se poate, să le cumpere el imobilele, însă călătoria lui a rămas fără rezultat, deoarece Joan Sîrb a stărui în vânzare făcută cu pârâtii. După aceasta soția lui Joan Sîrb cu martori Nicolescu Vasilie, Petru Crașovan și Joan Sîrb, — conduși fiind de aceasta din urmă, — s'au prezentat în biroul avocatului dr. Givulescu Lipova unde avocatul a întrebat pe Joan Sîrb că cum a putut vinde imobilele cu 1000 Lei fără știrea soției și copiilor la ce dânsul i a declarat, că l-a vândut deoarece a cugetat că face bine.

Deci cu aceasta stare faptică este dovedit:

că Joan Sîrb cu mai mult înainte de redactarea contractului atacat s'a hotărât deja că va vinde pârâților sau fratelui lui imobilele din litigiu, apoi atât înainte cât și după redactarea contractului a motivat în amănunt atât cauza vânzării, cât și prețul estin al imobilelor vândute.

Asfel, — fiindcă nu s'a constatat și așa e fapt, că Joan Sîrb a semnat contractul cu mâna sa proprie — este fără îndoială,

că Joan Sîrb atât la încheierea verbală a vânzării cât și la redactarea contractului a fost pe deplin în conștiința faptului vânzării și a prețului de vânzare, cu atât mai vârtos că aceasta constatare nu este în contradicere nici cu declarația medicului dr. Perlus.

Asfel nu are nici o influența asupra validității sau invalidității contractului faptul, că prețul de vân-

zare de 1000 Lei a corcospuns sau ba veloarei reale a imobilelor vândute.

II. In privința altor fapte și împrejurări din viața lui Iuon Serb:

Nu s-a discutat între părțile litigante și așa e fapt, că familia lui Iuon Serb locuiește în Pauliș și afară de imobilele din litigiu, au avut în Conop încă un intravilan cu casă și niște extravilane. În timpul de vară, când era sezonul lucrului de câmp, Iuon Serb și de-a în Conop, unde avea grijă de casă, de rodul strâns depe extravilane și lucra la gardul imobilelor vândute. Din Conop singur călătorea la Pauliș și retur pe trea sau pe picior, când avea nevoie de ceva.

Afară de martorul dr. Givulescu ceilalți martori mai înainte amintiți au mai depus, că fiind toți din Conop, mai de multe ori au vorbit cu Iuon Serb, și nu au putut constata, că dânsul ar fi fost stricat de tot la cap, deoarece s'au putut înțelege cu el. Dintre acești martori chiar Serb Petru care a fost fratele dânsului a depus acela, că Iuon Serb nu a fost de tot stricat la cap, ci a avut numai ceva slăbiciune la minte.

Tot în acest sens au depus și martori Săvulescu Irimie, Niculescu Maria, Caba Gligorie învâțător, Niculescu Lica, Soimosan Iuon, Săvulescu Petru, Săvulescu Petru No. 124, Vugu Anu, Ursulescu Dimitrie, Iliușă Profile și Charciu Gyuri, deoarece toți au declarat că în anul 1925, au vorbit cu Iuon Serb și nu au observat că acesta ar fi fost smintit la cap, ba în contră au susținut, că a fost om cu minte, — și anume dela martori Ursulescu Dimitrie, Niculescu Maria și Niculescu Lica a cumpărat în anul 1925, de mai multe ori lapte, prețul laptelui a achitat momentan și când nu a avut bani, tot el l-a plătit ulterior. În toamna anului 1925, s'a plăns înaintea martorului Caba Gligorie pentru dările mari. Săvulescu Petru a fost de față, când Iuon Serb în primăvara anului 1925 a cerut și a primit în arândă forță un pământ și a văzut când numitul lucra la acel pământ. Tot în anul 1925, martorul Săvulescu Petru No. 124, i a arat imobilele din chestiune, iar Iuon Serb le-a sămănat cu cucuruz, și pentru arat a dat martorului tutei.

Față de acestea numai martori Bartol Ladislau, Bvrămuș Nicolae, Sirian Nicolae, Schmidt Cera, Ivici Petru, Crișan bloare, Ciule Vasile, Fülöp Armin și Crasovan Iuon au depus, că Iuon Serb a fost de tot stricat la cap, cdecă nu s'a putut înțelege cu el, și anume Bartol Ladislau a depus acela, că în anul 1925, l-a văzut în Pauliș pe deal la vie îmbrăcat la un picior cu cămașă și la celălalt picior cu pantaloni și când martorul l-a salutat și l-a întrebat că ce face, s'a uitat aiurea și a început a vorbi despre altele și întracelă râdea. Când apoi martorul s'a întâlnit cu el pe stradă și l-a salutat, Iuon Serb nu l-a cunoscut, și numai la repetarea salutării a răspuns „mulțumesc“. Odată l-a văzut la o hală a trenului electric și când l-a întrebat, că merge la vie, dânsul i a răspuns, că nu, ci merge la Radna și totatunci, cu toate că a văzut că vine trenul electric dela Arad spre Radna, a întrebat pe martorul, că ac. l tren merge spre Arad sau ba? martorul Avrămuș Nicolae a văzut odată pe Iuon Serb pe stradă desbrăcat la pantaloni, murdar și având în mână 2 lei se juca cu

el și râdea. Martorul Sirian Nicolae în anul 1925, a văzut pe Iuon Serb la gara C. F. R. Pauliș umblând încoace încolo și când l-a întrebat că ce vrea și ce face, i a răspuns că vrea să călătorească la Conop și a arătat martorului 5-6 Lei spunând că nu le cunoaște și a rugat pe martorul să îi spuie, că ce bani sunt. Tot pe aceia vreme martorul a mai văzut pe Iuon Serb de 3-4 pe la gară în îmbrăcăminte murdară și cu o staiță ruptă și își făcea treaba fără rușine, unde îl ajungea. Martorul Schmidt Geza a văzut în anul 1925, pe Iuon Sârb odată pe stradă în Pauliș îmbrăcat în haine femeiești cu bocancele desfăcute și cu o straiță. Tot pe aceia vreme de mai multe ori a văzut pe Iuon Serb în locuință desfăcut la pantaloni, murdar la fund și soția lui arăta martorului că dânsul cum își face treaba pe coridor și pe alte locuri. Iar în toamna anului 1925, a găsit într'o zi între orele 12 (la mează zi) în locuință la Iuon Serb lampa arzând, și când a voit a o stingă, Iuon Serb i-a interzis aceasla zicând să nu l lasă în fatuneric. Martorul Ivici Petru în primăvara anului 1925, a văzut de mai multe ori pe Iuon Serb pe stradă în Pauliș în haine murdare cu pantaloni desbumbăși. Martorul Crișan Flore după vânzarea imobilelor din chestiune e găsit odată pe Iuon Serb în pat îmbrăcat cu pantaloni, însă, fiindcă Iuon Serb l-a umplut cu murdărie, soția lui a luat pantaloni de pe el și l-a îmbrăcat într'o rochie, și abia a fost rochia pe el, a murdărit-o și pe acela, și cu murdăria aceia a uns peretele spunând că așa e frumos și râdea mereu. Martorul Ciulea Vasile a depus acela, că cu toate că a fost vecin cu Iuon Sârb, nu prea a putut vorbi cu el, deoarece nu i răspundea nici odată, ci făcea numai din mână. Martorul Fülöp Armin a depus, că din vara anului 1925, iacoece de mai multe ori a văzut pe Iuon Serb pe drum mergâ din Pauliș spre Conop în haine murdare, îmbrăcat la un picior cu o cizmă, iar la celălalt picior cu bocanci și când l-a întrebat că unde merge, nu i-a dat nici un răspuns. Martorul Crasovan Iuon a depus acela că în anul 1925, nu s'a putut înțelege prea bine cu Iuon Serb deoarece a fost slab la minte.

Judecătoria conform art. 270, din P. c. apreciind cu grije întregul conținut al debaterii și al dovedirii, a constatat următoarele:

Martorii aceștia din urmă cari cu excepția martorilor Ciulea Vasile și Crasovan Iuon — nu sunt din Conop, ci din Pauliș și Radna, nu prea au avut contact cu Iuon Serb ci numai ocazional s'au întâlnit cu el pe stradă, la gară și astfel constatările lor fugitive nu pot servi ca bază la constatarea slăbrii mintale a lui Iuon Serb. Dealtcum împrejurarea acela că Iuon Serb a fost prost îmbrăcat în haine murdare, însă nu dovedește, că dânsul ar fi fost stricat de tot la cap, ci dovedește acela, că familia lui nu l-a ținut sub supravegherea cerută, nu s'a îngrijit de îmbrăcămintele și de curățenia lui și astfel — fiind că reclamantul nu a afirmat și nici din datele procesului nu reiese, că familia bolnavului ar fi făcut tot posibilul pentru îmbrăcarea și curățirea regulată a bolnavului, — îmbrăcarea proastă și murdăria lui se datorește numai neglijenței familiei, cu atât mai vârtos că martorul Ivici Petru a dovedit, că chiar soția lui l-a îmbrăcat în rochie,

adecă în hainele femeiești. Iar faptul, că Ioan Serb și-a făcut treaba unde l-a ajuns și s'a murdărit asemenea nu dovedește slăbiciunea lui mintală, deoarece — fiind în urma apoplexiei și fizicește bolnav și slab, l-a fost imposibil, de a se îngriji și curăți el singur. Dintre aceștia martori singur Scsmidt Giza a fost acela, care a umblat de mai multe ori în Pauliș la locuința lui Ioan Serb, însă nu a putut observa alt fapt din partea numitului decât acela, că într'o zi la miază zi a oprit stângerea lămpii, să nu rămână în întuneric. Acest fapt, precum și faptul dovedit de martorul Avramuț Niculae, ca Ioan Serb fiind în mână 2 lei s'a jucat cu ei și râdea precum și faptul dovedit cu martorul Iuici Petru, că Ioan Serb a uns peretele cu murdărie spunând că așa e frumos încă nu este ajuns de a constata lipsa totală a uzului rațiunii dânsului, când ceilalți martori din Conop aproape toți au declarat că dânsul a fost cu mintea sănătoasă, și când martorul reclamantei Casovan Ioan nu a spus, că Ioan Serb ar fi fost fatal *alterat la minte*, ci a declarat numai acela, că nu s'a putut prea bine înțelege cu el.

Apoi declarația aceea a martorilor Fülöp Armin și Ciulea Vasile că la întrebările lor Ioan Serb nu a răspuns nu are nici o importanță în cauză, deoarece martorul Demian Gheorghe, care a fost barbirul lui Ioan Serb a dovedit, că acesta nu a fost om vorbăreț.

Iar ceilalți toți martori amintiți mai înainte, fiind toți din Conop, s'au întâlnit și au vorbit de mai multe ori cu Ioan Serb și astfel l-a cunoscut și l-a putut cunoaște mai desaproape natural și starea spirituală a lui. Deci depunerile lor sunt mai *ponderoase* decât depunerile martorilor din Pauliș și Radna.

Prin urmare având în vedere că din depunerile acestor martori din Conop reiese, că Ioan Serb în anul 1925, în viața sa zilnică atât înainte cât și după încheierea contractului a vorbit și a aranjat lucrurile sale cu o minte destul de sănătoasă.

Având în vedere faptul, că Ioan Serb timpul verii a locuit singur în Conop, și acolo s'a îngrijit de locuință și de rodul străns depe imobilele, și călătorea singur la Pauliș și retour, apoi faptul, că înainte de înaintarea acțiunii din acest proces nu s'a solicitat punerea lui sub curatela și astfel și acestea fapte prezumă existența voinței lui libere și capacitatea de acțiune.

Judecătoria a constatat, că Ioan Serb nici în viața sa zilnică atât înainte cât și după încheierea contractului nu s'a arătat absolut smintit la minte, ba în contra s'n putut totdeauna înțelege cu el și dânsul a mai și lucrat cum a putut, deoarece a fost slab și bolnav și fizicește la facerea gardului și la imobilul primit în arândă forțată.

Deci conform acestora nici din declarațiunile medicilor, nici din starea faptică stabilită în privința împrejurărilor încheierii contractului, dar nici din depunerile martorilor audiași referitor la faptele și împrejurările din viața bolnavului Ioan Serb, nu s'a putut constata o atare neregulată capacitate spirituală (intelectuală) care ar fi exclus determinarea lui de liberă voință decât capacitate de a dispune în timpul redacării contractului asupra imobilelor sale.

Pentru aceste motive Judecătoria, — nefiind dovedit baza aceea a acțiunii, că Ioan Serb ar fi fost spiritualicește incapabil de a contracta cu părții, — a respins acțiunea ca neîntemeiată.

În privința prețului adevărat al imobilelor din chestiune din timpul încheierii contractului și a înaintării acțiunii Judecătoria a ordonat expertiză.

Dintre experți Caba Gligorie și Săvulescu Petru au declarat că prețul imobilelor din chestiune în timpul încheierii contractului nu a fost mai mult decât 1000 Lei, iar în timpul înaintării acțiunii nu au valorat mai mult decât 6000—7000 Lei.

Fără de aceasta expertul Petru Chelmagan a susținut, că imobilele în timpul încheierii contractului au valorat cel puțin 20000 Lei, iar în timpul înaintării acțiunii 10000 Lei.

Având în vedere că numai decât după încheierea contractului martori Berari Vasiliu, Nicole cu Vasilie și alții cu surprindere au auzit, că Ioan Serb a vândut imobilele numai cu 1000 Lei și astfel și de aici reiese, că imobilele de fapt au valorat cu mult mai mult decât 1000 Lei.

Având în vedere că este de obște cunoscut, că din anul 1925, încoace prețul imobilelor a căzut.

Judecătoria nu a luat în considerare expertiza experților Caba Gligorie și Săvulescu Petru, fiind neîntemeiată adecă fiind în contradicție cu datele procesului, ci în baza experizei expertului Petru Chelmagan a constatat, că imobilele din litigiu au valorat în timpul redacării contractului 20000 Lei, iar în timpul înaintării acțiunii 1000 Lei.

Judecătoria nu s'a ocupat cu depunerile martorilor Chelmagan Vasilie, Macavei Mircea, Merculescu Ioan și Iosif Petru, deoarece depunerile lor nu erau decisive în proces.

Cseluelile de judecată sau acordat în baza art. 425, din Pc.

La stabilirea onorariului reprezentantului părților Judecătoria a luat în considerare, că procesul de față nu era un proces simplu, provenit din viața de toate zilele ci un proces care a necesitat din partea avocatului părților o studiere specială și la care probarea cu dovezi a fost împreunat cu greutate. Pentru aceste motive Judecătoria a apreciat munca adv. părților merită o rubrițuțune mai mare ca cea prevăzută în tabloul onorariilor avocaților Radna, la 30 Noembrie 1927.

Ludovic Fogarasy
Jude președinte

Aceasta sentință a fost confirmată cu sentința Nr. Ca 112/928 a Tribunalului Arad.

Notă. Publicând Cartea de judecată ce ni se trimite, felicităm pe dl judecător Fogarasy care a redactat-o, pentru osteneala ce și-a dat să-și motiveze atât de corect și conștincios hotărârea.

Voim să scoatem în relief nu atât soluția juridică a procesului aprobată și de instanța de apel, nu ne preocupăm nici de faptul că motivarea în drept pare prea ascunsă în detaliile de fapt; pe noi ne interesează în prim rând limbajul juridic întrebuințat care

pentru un judecător român minoritar — cel puțin după nume este în plin progres față cu trecutul.

Termenii juridici românești bine întrebunțați relevă progresul pe care românizarea justiției îl face în părțile unite ale Ardealului și Banatului. Revista noastră a dus și duce luptă pe acest teren, convinși că premergător unificării legislative trebuie să fie completă romanizare a justiției.

Legiuirile unificate concepute în limbajul și stilul juridic românesc, nu se pot aplica acolo unde judecătorii nu le pot pricepe, tocmai pentru că nu sesizează înțelesul gramatical și logic al cuvintelor în care legiuitorul român s'a exprimat. Am cunoscut o dinioară judecători din Ardeal cari, aveau nevoie să li se traducă legile românești extinse, altfel nepuțând soluționa procesele.

Desigur că chiar în Cartea de judecată ce o publicăm în întregime sunt expresii nepotrivite, cari nu cadrează cu stilul juridic al unei hotărâri.

Așa spre exemplu: cuvintele și expresiile: *paraliză, incapacitate, bolnav la cap, alterat la minte, incapace sau ba, că cât a fost, a vândut imobilele lezne, atacat de emoragie, a constatat cu rezignare lipsa voinței, a constatat că cum și între ce împrejurări, stricat de tot la cap* etc. ar fi de dorit să se înlocuiască pe viitor cu expresii mai potrivite ca: *paralizie, incapacitate, dement, incapabil sau nu, a se omite cacofoniile prin eliminarea conjuncției că și a se înlocui că cât cu dacă, a vândut estin, lovit de hemoragie, a constata precis, a constata modul și împrejurările, dement, etc.*

Este de recomandat ca în stilul juridic, să nu se facă uz prea des de limbajul popular specific local. Desigur că în limba românească nu există ca în cea maghiară un stil juridic complectamente deosebit de limbajul de toate zilele. Totuși sunt anumite expresii consacrate de domeniul strict al stilului în motivări juridice, ce nu se pot amesteca cu locuțiuni și jargon popular, de care noi juriștii trebuie să ne ferim. Judecătorii trebuie asemenea să se ferească a reda în corpul motivării expresiile populare pronunțate de martori, ci fără a denatura depunerea să se redea ideea cu cuvinte ce cadrează cu stilul îngrijit al unei hotărâri judecătorești. Nu e nevoie bună oară să se redea în corpul hotărâreii expresii ca ale martorului Crișan Flore. I,

Serb l'a umplut cu excremente etc. cuvânt pe care l'am redat altfel în textul tipărit.

Cu aceste observări semnalăm cu mândrie progresul pe care judecătoria română din întreg cuprinsul țării îl realizează pe țărâmul aplicării legilor și redactarea hotărârilor servind justiția românească.

V. M. D.

REZUMATE DE JURISPRUDENTE

Stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și înalta Curte de Casație

Judecătorii

Revendicarea dreptului de proprietate bazat pe moștenire, a unui teren de mormânt, din cimitirul bisericei. Inadmisibilitatea unei asemenea acțiuni între frați. Deși terenul unui mormânt din cimitirul unei biserici conține un bun extra commercium, totuși se poate dobândi pe cale de concesiune, făcând de autoritatea bisericească respectivă, în conformitate cu regulamentele ei, față de particulari.

Și această concesiune, fie ea pe un timp determinat, fie perpetuă, conferă concesionarului un drept de proprietate „sui generis“, care se poate transmite moștenitorilor concesionarului primitiv, care îl stăpânesc între ei în indiviziune, iar un astfel de teren (p. înmormântare) poate face obiectul unei revendicări, dar numai contra terților (Jud. Ocol Zărnești N. C. 1485/925).

Tribunale

Acțiune pentru restituirea unei sumi de bani, dați ca acmpt din zestre, pe o simplă chitanță a părâtului de reclamantă, pe timpul când erau logodiți. Inadmisibilitatea ei fie pe bază de dotă, fie pe bază de împrumut. Putrivit art. 21 din legea VII. 1886, în procesele pentru restituirea dotei, atât soția cât și logodnica, se pot servi ca probă numai de act public, nu însă și de act sub semnătură privată, cum ar fi pe simplă chitanță, care nu prezintă în justiție nici o forță probatorie.

Împrumutul între căsătorii sau logodiți sau logodnici, se poate contracta în mod valid numai, dacă despre acesta se urează act autentic. (Art. 22 din legea VII. 1886). (Trib. Sibiu S. T. No. Dec. 3/III/928).

...

Scoaterea în vânzare de Adm. Financiară a averi imobiliare a unui perceptor defraudator de la stat. Art. 17 și 32 din legea de urmărire, publ. în M. Oficial din 1 August 1921. Art. 135, 207 din legea cășilor funduare. După regimul legal special în Ardeal, în materia de execuție silită imobiliară, regim legal de existența cășilor funduare, nu poate fi suficientă constatarea făcută de un agent fiscal de situația imobilului a cărui scoatere în vânzare se cere, ci este necesar a se dovedi că părâtul este proprietar tabular (de carte funduară).

În speță tribunalul, cerând din oficiu o copie

legalizată după ce a fost fundușă a comunei, unde este situat imobilul a cărui scoatere în vânzare se cere, și constatând că proprietarul tabular al acelui imobil nu este deocamdată percepătorul defraudator, ci o altă persoană, cu drept cuvânt a considerat execuția de imposibilă, și a suspendat demersurile de execuție, până ce potrivit art. 138 din L. execuțională, se va intabula dreptul de proprietate în favoarea executatului. (Trib. Târnava Mare S T N C 972/927).

Curti de Apel

Funcționar public stabil. Punerea lui în disponibilitate pentru necunoașterea limbii oficiale este ilegală dacă nu s'a pronunțat de comisiunea disciplinară, ci de către ministerul respectiv în urma avizului unei comisiuni ad hoc de examinare. Reclamantul fost sub regimul maghiar impiecat cl. II la Uzinele de fier ale statului din Hunedoara, a fost numit și încadrat pe ziua de 1 April 1921 de către Ministerul de Industrie și Comerț prin decizia Nr. 26261/1921 în postul de impiecat auxiliar cl. I în serviciul exterior al Direcțiunii Generale a minelor iar prin decizia Nr. 3812 din 17 Ianuarie 1927 a fost încadrat în gradul de impiecat definitiv cl. II la Direcțiunea Generală a valorificării bunurilor statului serviciul exterior, în care post a funcționat până la data de 1 Iulie 1927 când prin ordinul aceluși Minister Nr. 47243/1927 și pe baza deciziei Nr. 54656/1927 a fost lăsat în disponibilitate pe motivul că la examenul de limbă română ținut în fața unei comisiuni de funcționari ai Ministerului a obținut nota „rău”.

Având în vedere că din actele de la dosar se constată că litatea reclamantului de funcționar public cu o vechime mai mare de 5 ani, la data intrării în vigoare a legii pentru statutul funcționarilor publici, calitate ce a fost recunoscută chiar și de Ministerul pârât prin decizia Nr. 3812 din 17 Ianuarie 1925 prin care a fost încadrat pe reclamant în gradul de impiecat definitiv, astfel că conform art. 64 din aceea lege reclamantul trebuie considerat funcționar stabil.

Având în vedere că conform art. 7 din legea statutului funcționarilor stabili nu pot fi transferați, pedepsiți sau înlocuiți de cât în condițiunile prevăzute de legile de organizare ale corpului din care fac parte, iar conform art. 51 din legea statutului punerea în disponibilitate nu se poate pronunța de cât de comisiunea disciplinară.

Având în vedere că deși Ministerul atunci când după intrarea în vigoare a legii statutului funcționarilor publici a încadrat pe reclamant în postul de impiecat definitiv trebuia să fie încredințat că reclamantul cunoaște suficient limba oficială a statului și că este astfel fapt pentru funcționarea încredințată, totuși dacă ulterior numirii a constatat că reclamantul nu corespundea cerințelor serviciului și era astfel nefolositor conform celor mai sus dezvoltate, put a să l trimită înaintea comisiunii disciplinare, pentru stabilirea că nu e apt pentru funcțiune, prin necunoașterea limbii oficiale sau alte cauze și a hotărî punerea sa în disponibilitate, iar nu al supune unui examen înaintea unor funcționari ai Ministerului și pe baza avizului acestora a hotărî punerea în disponibilitate, pe o cale care nu este cea prevăzută de lege.

Deci cererea reclamantului pentru înlăturarea

deciziei Ministerului de punere în disponibilitate, adu-ă cu violarea legii și în prejudiciul drepturilor sale câștigate, a trebuit conform art. 6 legea contenciosului administrativ admisă și invitat Ministerul să-l repună în postul avut și să i plătească salariul cu toate accesoriile pe timpul dela data punerii în disponibilitate, precum și cheltueli de judecată care s'au stabilit conform art. 48 legea accelerării judecăților și tariful avocaților. (C. Apel Timișoara S. I. Nr. Contenc. 3031-927.)

INFORMAȚIUNI

Examenul magistraților. Art. I. Sesiunea de examen pentru magistrați, prevăzută de art. 83 din legea pentru organizarea judecătorească, se fixează la 1 Noembrie 1928. Examenul se va ține la București conform art. 84 din legea de mai sus.

Această decizie se va publica în Monitorul Oficial.

Regimul Bancar Român. Observațiuni la anteproiectul de lege pentru regulamentul Comerțului întreprinderilor de bancă prezentat de Asociațiunea băncilor române de Petre Poruțiu profesor la Universitatea din Cluj.

O broșură de 50 de pagini în care autorul după ce face istoricul operațiunilor de bancă studiind chestia în cadrul celor trei coduri comerciale în vigoare în țară în legătură cu reforma societăților pe acțiuni. Consideră că necesitatea și urgența reformei bancare cere înlăptuirea ei înainte de unificarea codului comercial cu condițiunea armonizării dispozițiilor divergente ale codurilor comerciale în vigoare cu aceea ocazie discutând detaliat principiile legii, în concluzie autorul critică anteproiectul prezentat de asociația Băncilor care poate servi ca bază de discuție a reformei bancare cu anumite condițiuni.

Ministerul Justiției Direcțiunea Judiciară. Decizie: Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul Justiției.

Având în vedere deciziunea acestui Minister No. 87580 din 5 Noembrie 1925, prin care s'au majorat taxele ce notarii publici din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș au dreptul a percepe pentru actele ce fac în aceeași calitate:

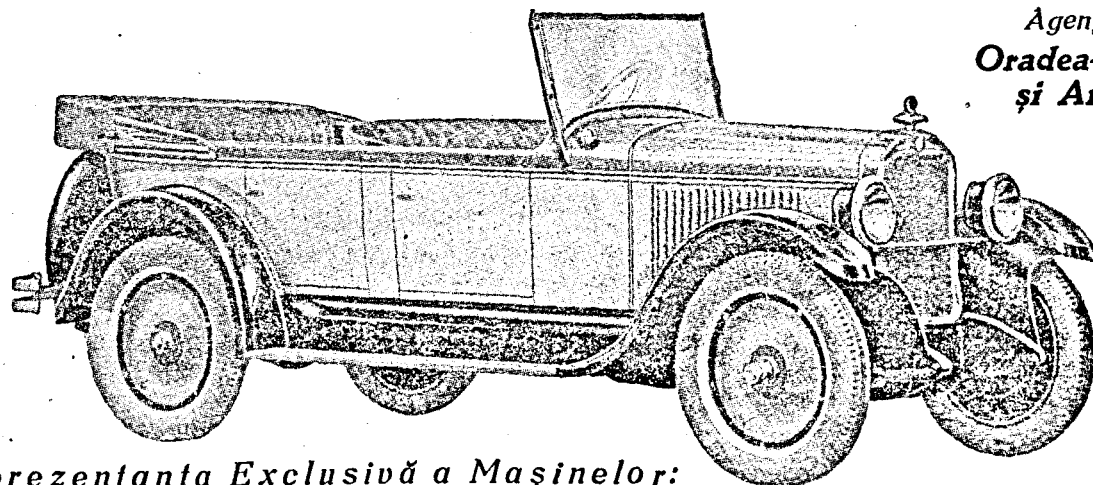
Având în vedere nevoia ce ni s'a semnalat de a se normaliza și taxele ce notarii publici au dreptul a percepe în cazurile prevăzute de art. 31 și 32 din ordonanța ungară No. 42.200/1918 și de a se reduce maximul prevăzut pentru lucrările de succesiune prescise de art. 24 de aceeași ordonanță.

Decidem: Art. I. alin. X. lit. a. de sub art. X. al deciziunei noastre No. 87 580 din 3 Noembrie 1925 se modifică astfel.

a) Suma taxelor progresive nu va putea fi mai mare de 50.000 lei în cazurile prevăzute de art. 3. de 20.000 lei în cele prevăzute de art. 4. de lei 2500 în cele prevăzute de art. 5. de lei 40.000 în cele prevăzute de art. 34 și de lei 40.000 în cele prevăzute de art. 31 și 32. Dată astăzi 26 Iulie 1928, Ministru ss. Stelian Popescu. Director General ss. D. Ispaslu.

»NOËL«

SUCURSALA: TIMIȘOARA BULEVARDUL REGINA MARIA 8.

Agenții:
Oradea-Mare
și Arad

Reprezentanța Exclusivă a Mașinelor:

BUICK ȘI OLDSMOBILE

in permanență stoc

JILESCU

CLUJ

STRADA REGINA MARIA

16

Automobile
Accesorii
Uleiuri
Autogarage
Cauciucuri
Benzină

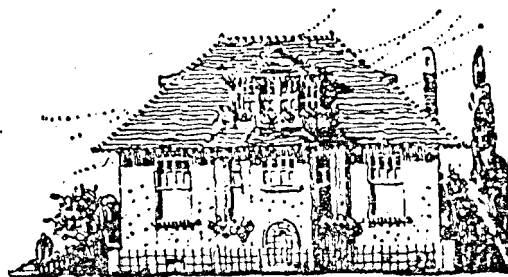
TELEFON.
7-63

»FENIX«

Societate Anonimă
Română de Asigurări

București

Str. Bis. Enei Nr. 10

Oferă asigurări populare de capitalizare
pe 10 și 15 ani combinate cu construcțiuni
de case plătibile în rate timp de 20 ani.

Ce caută
agenți serioși, în Ardeal, contra
comision.